

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ПРЕДСЈЕДНИК РЕПУБЛИКЕ**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ОЧУВАЊУ КУЛТУРНОГ И ИСТОРИЈСКОГ
НАСЉЕЂА СВЕТОГ МАНАСТИРА ХИЛАНДАР**

Бања Лука, мај 2023. године

ЗАКОН
О ОЧУВАЊУ КУЛТУРНОГ И ИСТОРИЈСКОГ
НАСЉЕЂА СВЕТОГ МАНАСТИРА ХИЛАНДАР

Члан 1.

Овим законом уређује се начин пружања подршке и помоћи Републике Српске очувању културног и историјског насљеђа Светог манастира Хиландар - Света Гора Атонска.

Члан 2.

Република Српска, преко својих надлежних органа, пружа подршку и помоћ очувању културног и историјског насљеђа Светог манастира Хиландар (у даљем тексту: манастир Хиландар), који, од свог оснивања 1198. године, непрекидно постоји као самоуправна монашка установа која представља јединствени центар српске духовности, културе, образовања и традиције, и представља непроцјењиву вриједност за српско културно и историјско насљеђе, и уписан је, заједно са цјелокупном баштином Свете Горе Атонске, у Листу свјетске културне и природне баштине Унеска.

Члан 3.

Република Српска, посредством Светог архијерејског синода Српске православне цркве, пружа подршку и помоћ очувању културног и историјског насљеђа манастира Хиландара, тако што:

- 1) преко својих надлежних органа предузима активности и спроводи програме који се односе на: очување и његовање историјских, вјерских и културних традиција манастира Хиландара, праћење стања, истраживање, презентовање и интерпретацију покретног и непокретног културно-историјског насљеђа у саставу манастира Хиландар и праћење радова на том насљеђу, обнову и реконструкцију и друге мјере заштите постојећих објеката, изградњу нових објеката манастира Хиландара, конзервацију, рестаурацију и друге мјере заштите осталог историјског и културног насљеђа у саставу манастира Хиландара (фреске, иконе, рукописи и др.), као и сопствене активности манастира Хиландар усмјерене на унапређење услова чувања, текућег одржавања и презентовања насљеђа, као и на одрживи развој манастира Хиландар;
- 2) преко својих надлежних органа учествује и у организацији прослава значајних датума из историје манастира Хиландара и обавља и друге послове од значаја за очување традиције и културно-историјских споменика манастира Хиландара.

Члан 4.

(1) Послови надлежних органа Републике Српске из члана 3. овог закона имају за циљ:

- 1) очување установе манастира Хиландар;
- 2) очување, истраживање, презентовање и интерпретацију цјелокупног материјалног и нематеријалног културног наслеђа манастира Хиландар;
- 3) обнову, заштиту, ревитализацију и одрживо коришћење објеката непокретног наслеђа манастира Хиландар;
- 4) очување, заштиту и представљање живописа и покретног наслеђа манастира Хиландар;
- 5) унапређење стања имовине и развој манастирске економије манастира Хиландар;
- 6) подизање нивоа друштвене одговорности за заштиту свјетског културног наслеђа и српског културног и историјског наслеђа манастира Хиландар и подстицање добротворства;
- 7) подизање свијести и знања о српском културном и историјском наслеђу на Светој Гори Атонској.

(2) Средства за обављање послова из члана 3. овог закона обезбјеђују се у буџету Републике Српске.

(3) Средства за реализацију пројеката за очување културног и историјског наслеђа манастира Хиландар могу се обезбједити и у буџету јединице локалне самоуправе, путем донација као и из других извора, у складу са законом.

Члан 5.

Ради разматрања питања из надлежности Владе Републике Српске (у даљем тексту: Влада) и давања приједлога, мишљења и стручних образложења, Влада образује Комисију за манастир Хиландар, као посебно радно тијело Владе и утврђује њене задатке и састав.

Члан 6.

(1) Обновом, реконструкцијом и очувањем манастира Хиландара руководи манастир Хиландар у непосредној сарадњи са Владом, Комисијом Владе из члана 5. овог закона и надлежним установама заштите културних добара, кроз учешће у разматрању и усвајању планова радова и извјештаја о извршеним радовима.

(2) Обнова, реконструкција и очување манастира Хиландара спроводи се уз финансијску подршку буџетских средстава Републике Српске.

(3) Буџетска средства из става 2. овог члана опредјељују се за сваку текућу годину законом којим се утврђује буџет Републике Српске, полазећи од усвојених планова радова и извјештаја о реализацији радова на обнови, реконструкцији и очувању манастира Хиландара.

Члан 7.

(1) Назив, име и лик културног и историјског наслеђа и добара у саставу манастира Хиландара у комерцијалне сврхе на територији Републике Српске може користити само манастир Хиландар, а друга лица искључиво по одобрењу манастира Хиландара.

(2) Комерцијалном употребом у смислу овог закона сматра се таква употреба културног и историјског наслеђа и добра из става 1. овог члана којом се остварује финансијска добит.

(3) Комерцијалном употребом културног и историјског наслеђа и добра из става 1. овог члана као производа историје, културе, умјетности и традиције манастира Хиландар не смије бити нарушена његова културно - историјска вриједност.

(4) Репродукције, одливке, копије, факсимиле и фототипска издања културног наслеђа и добара у саставу манастира Хиландар на територији Републике Српске може израђивати само манастир Хиландар, друга лица искључиво по одобрењу манастира Хиландара, као и јавна установа заштите културног наслеђа, а у складу са прописаним мјерама надлежне установе заштите.

Члан 8.

Све активности у којима учествује Република Српске а односе се на очување, обнову и реконструкцију манастира Хиландара настављају да се реализују на основу аката на основу којих су и започете и реализоване до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број:
Датум:
Бања Лука,

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Др Ненад Стевандић